

Roczny plan wynikowy – kl. VI

Temat lekcji, zagadnienia	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Podstawa programowa*
<p><u>Epoka odrodzenia</u> Temat: <i>Uczeni i artyści odrodzenia.</i> Zagadnienia: 1. Czym było odrodzenie? 2. Piękno włoskich miast. 3. Piękno ludzkiego umysłu. 4. <i>Człowiekiem jestem i sądzę, że nic, co ludzkie, nie jest mi obce.</i> 5. Michał Anioł. 6. Leonardo da</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta: ● pojęcia: <i>renesans, mecenas, człowiek renesansu, refektarz</i> ● nazwy miast: Rzym, Florencja, Mediolan ● postacie: Michał Anioł, Leonardo da Vinci, Jan Gutenberg, Mikołaj Kopernik ● postacie:</p>	<p>uczeń rozumie: ● pojęcia: <i>człowiek renesansu, humanista</i> ● znaczenie wynalezenia druku ● znaczenie ochrony zabytków ● znaczenie wartości humanistycznych uczeń wie /zna, pamięta: ● że epoki historyczne składają się na całość dziejów</p>	<p>uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wskazać na mapie Włochy oraz Rzym, Florencję, Wenecję ● zaznaczyć na mapce konturowej Italię ● wymienić miasta włoskiego renesansu ● wymienić wartości humanistyczne <p>uczeń rozumie: ● że w odrodzeniu człowiek znalazł się w centrum zainteresowań nauki i sztuki</p>	<p>uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● stosować zamiennie pojęcia: <i>renesans – odrodzenie</i> ● opowiedzieć o życiu Leonarda da Vinci 	13

<p>Vinci. 7. Skromny drukarz z Moguncji.</p> <p>8. Humanizm i poszukiwanie wartości</p> <p>.</p>	<p>Michał Anioł, Leonardo da Vinci, Jan Gutenberg, Mikołaj Kopernik</p> <ul style="list-style-type: none"> • dzieła wielkich humanistów • wartości humanistyczne: prawda, dobro, piękno, sprawiedliwość 				
<p><u>Epoka odrodzenia</u> Temat: Krzysztof Kolumb odkrywca Nowego Świata. Zagadnienia: 1. Afryka, Azja, Europa i ogromny ocean. 2. Kompas, astrolabium, karawela, żagiel i wszystko, co</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazwy: Nowy Świat, Stary Świat • nazwy przyrządów: astrolabium, kompas, karawela, mapa • nazwy: Indianie, Aztekowie • postacie: K. Kolumb, Vasco 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie wynalazków ułatwiających żeglugę • znaczenie odkryć uczeń wie /zna, pamięta: • przyczyny odkryć geograficznych • kierunki wypraw odkrywców • skutki odkryć geograficznych 	<p>uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie Stary i Nowy Świat • zaznaczyć na mapce konturowej trasy podróży odkrywczych; Kolumba i Vasco da Gamy • wymienić rośliny i uprawy przywiezione do Europy w wyniku odkryć geograficznych • opowiedzieć o życiu 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, • dlaczego Diaz odkryty przez siebie przyłodek nazwał Przyłodek Dobrej Nadziei 	<p>13</p>

<p>pomogło żeglarzom.</p> <p>3. Odważni, ciekawi przygód – Henryk Żeglarz i Bartłomiej Diaz.</p> <p>4. Wyprawa Kolumba.</p> <p>5. Którędy do Indii – droga Vasco da Gamy</p> <p>6. „Victoria” dookoła świata.</p> <p>7. W państwie Montezumy.</p> <p>8. Co Europejczycy zyskali dzięki wyprawom morskim? .</p>	<p>da Gama</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1492 		<p>Indian</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić wyprawę Kolumba i Magellana • wymienić wynalazki ułatwiające żeglugę 		
<p>Temat: <i>Katolicy i protestanci.</i></p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tezy Marcina Lutra. 2. Bulla papieża. 3. Protestanci to 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>teza, protestantyzm, tolerancja</i> • postać: Marcina Lutra 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>tolerancja</i> • znaczenie okoliczności wystąpienia Marcina Lutra • dlaczego Marcin 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o okolicznościach wystąpienia Lutra • interpretować krótkie i proste teksty źródłowe • zaznaczyć na osi 	<p>uczeń potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikonograficznym: kościół protestancki 	<p>13</p>

też chrześcijanie	<ul style="list-style-type: none"> • że w UE obok katolików mieszkają protestanci • że zwolenników Marcina Lutra nazwano protestantami 	<p>Luter dokonał krytyki Kościoła</p> <p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazwy: kościół protestancki 	czasu wiek XVI i rok 1517		
<p>Temat: Królowa Bona i dwór na Wawelu.</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na dworze Zygmunatów. 2. W kręgu artystów i uczonych. 3. Ostatni Jagiellonowie. 4. W gospodarstwie szlacheckim. 5. W zagrodzie chłopskiej. 6. Spław zboża Wisłą do Gdańska. 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>arkady, arrasy, krużganki, pańszczyzna, spichlerz, flisak, folwark, unia, złoty wiek</i> • postacie: Zygmunt Stary, Zygmunt August, Bona • datę: 1569 • kim byli Jan Kochanowski i Mikołaj Rej • cechy charakterystyczne budowli renesansowych 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>pańszczyzna, unia</i> • znaczenie panowania ostatnich Jagiellonów dla rozwoju Rzeczypospolitej • znaczenie twórczości pisarzy renesansowych dla kultury Polski • znaczenie ochrony zabytków • określenie złoty wiek • znaczenie unii lubelskiej dla Polski i Litwy • znaczenie spławu wiślanego i rolę Gdańska <p>uczeń wie /zna,</p>	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować datę wiekowi • obliczać upływ czasu pomiędzy wydarzeniami • zaznaczyć na mapce konturowej Polskę, Litwę, Kraków, Gdańsk • opowiedzieć o życiu w dworku szlacheckim i chłopskiej zagrodzie 	<p>Uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikonograficznym kaplicę Zygmuntofską, godło Rzeczypospolitej Obojga Narodów, obraz <i>Hold pruski</i> ; Zygmunta Starego, Zygmunta Augusta, Bonę • wymienić sukcesy odniesione przez ostatnich Jagiellonów 	10

		<p>pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazwy: kaplica Zygmuntowska, Akademia Krakowska, Rzeczpospolita Obojga Narodów, Inflanty, Gdańsk • zasługi ostatnich Jagiellonów 			
<p>Lekcja powtórzeniowa O epoce odrodzenia. Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uczni i artyści odrodzenia. 2. Krzysztof Kolumb odkrywca Nowego Świata. 3. Katolicy i protestanci. 4. Królowa Bona i dwór na Wawelu 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: renesans, mecenas, człowiek renesansu, refektarz, teza, protestantyzm, tolerancja, arkady, arrasy, krużganki, pańszczyzna, spichlerz, flisak, folwark, unia, złoty wiek • nazwy: Rzym, Florencja, Mediolan, Nowy Świat, Stary Świat , 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>człowiek renesansu, humanista, tolerancja, pańszczyzna, unia</i> • znaczenie wartości humanistycznych • znaczenie mecenatu dla rozwoju sztuki renesansowej • znaczenie wynaleźni druku • znaczenie wynalazków ułatwiających żeglugę • powiedzenie „walczyć z wiatrakami” 	<p>uczeń potrafi:</p> <p>renesansu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć na mapce konturowej trasy podróży odkrywczych: Kolumba i Vasco da Gamy • wymienić rośliny i uprawy przywiezione do Europy w wyniku odkryć geograficznych • opowiedzieć o życiu Indian • omówić wyprawę Kolumba i Magellana • wymienić wynalazki ułatwiające żeglugę • zaznaczyć na osi czasu wieki XV i XVI oraz daty: 1492, 1517, 1569 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Diaz odkryty przez siebie przylądek nazwał Przylądkiem Dobrej Nadziei • opowiedzieć o okolicznościach wystąpienia Lutra • interpretować krótkie i proste teksty źródłowe • rozpoznać na materiale ikonograficznym: kościół protestancki 	13

	<p>Indianie, Aztekowie</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: Michał Anioł, Leonardo da Vinci, Jan Gutenberg, Mikołaj Kopernik, K. Kolumb, Vasco da Gama, Marcin Luter, Zygmunt Stary, Zygmunt August, Bona • dzieła wielkich humanistów • nazwy przyrządów: astrolabium, kompas, karawela, mapa 	<ul style="list-style-type: none"> • znaczenie ochrony zabytków • że w odrodzeniu człowiek znalazł się w centrum zainteresowań nauki i sztuki • przyczyny i skutki geograficznych odkryć • znaczenie odkryć geograficznych • znaczenie okoliczności wystąpienia Marcina Lutra • dlaczego Marcin Luter dokonał krytyki Kościoła • znaczenie panowania ostatnich Jagiellonów dla rozwoju Rzeczypospolitej • znaczenie twórczości pisarzy renesansowych dla kultury Polski • znaczenie ochrony zabytków • określenie złoty wiek • znaczenie unii 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować datę wiekowi • obliczać upływ czasu pomiędzy wydarzeniami • zaznaczyć na mapce konturowej Polskę, Litwę, Kraków, Gdańsk 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikonograficznym kaplicę Zygmuntofską, godło Rzeczypospolitej Obojga Narodów, obraz <i>Hold pruski</i>; Zygmunta Starego, Zygmunta Augusta, Bonę • wymienić sukcesy odniesione przez ostatnich Jagiellonów 	
--	---	--	---	---	--

		<p>lubelskiej dla Polski i Litwy</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie spławu wiślanego i rolę Gdańska <p>uczeń wie/ zna, pamięta :</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazwy: kaplica Zygmuntowska, Akademia Krakowska, Rzeczpospolita Obojga Narodów ; Inflanty, Gdańsk, • że epoki historyczne składają się na całość dziejów 			
<p><u>Demokracja szlachecka</u> Temat: Koniec dynastii Jagiellonów. Zagadnienia: 1. Ostatni z rodu. 2. Zgoda, wolność i prawo. 3. Szlachta wybiera króla.</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta: • pojęcia: <i>dynastia Jagiellonów, obywatel, wolna elekcja ; demokracja szlachecka, sejm elekcyjny</i> • zasady ustroju Rzeczypospolitej szlacheckiej • zasady wolnej elekcji</p>	<p>uczeń rozumie: • pojęcia: <i>demokracja szlachecka, wolna elekcja</i> • o czym decydowali obywatele • zasady ustrojowe Rzeczypospolitej szlacheckiej • zadania prymasa podczas bezkrólewia uczeń wie /zna, pamięta:</p>	<p>uczeń potrafi: • interpretować proste teksty źródłowe • zaznaczyć na osi czasu wiek XVI uczeń rozumie: • czemu miał służyć sejm elekcyjny • dlaczego szlachta wybierała króla</p>	<p>uczeń potrafi: • omówić zasady ustrojowe demokracji szlacheckiej • opowiedzieć o wolnej elekcji • wymienić i omówić znaczenie dwóch dokumentów uchwalonych</p>	10

		<ul style="list-style-type: none"> • kto razem z królem rządził Polską 		podczas pierwszego bezkrólewia	
<p>Temat: <i>Kto razem z królem rządził państwem?</i></p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uprzywilejowany stan. 2. Sejm walny. 3. Sejmiki ziemskie 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>sejm walny, przywileje, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, senator</i> • nazwę: Rzeczpospolita szlachecka • że szlachta otrzymała przywileje od królów polskich • zadania sejmu walnego • zadania sejmików ziemskich 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postać: Jakuba Sobieskiego • prawa i obowiązki szlachty • czym senator różnił się od posła 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić obowiązki szlachty • opowiedzieć o karierze Jakuba Sobieskiego • uzupełnić schemat sejmu walnego 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikonograficznym szlachcica polskiego 	10
<p><u>Lekcja powtórzeniowa</u> <i>O demokracji szlacheckiej.</i></p>	<p>uczeń wie/zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>dynastia</i> 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>przywileje demokracja</i> 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć na osi czasu wiek XVI • uzupełnić schemat 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady ustrojowe demokracji 	10

<p>Zagadnienia: 1. Koniec dynastii Jagiellonów. 2. Kto razem z królem rządził państwem</p>	<p><i>Jagiellonów, obywatel, wolna elekcja, sejm walny, przywileje, senat, izba poselska, sejmiki ziemskie, senator</i> <i>demokracja szlachecka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● nazwę: Rzeczpospolita szlachecka ● że szlachta otrzymała przywileje od królów polskich ● zadania sejmu walnego ● zadania sejmików ziemskich ● że w Polsce panuje ustrój demokratyczny 	<p><i>szlachecka, wolna elekcja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● o czym decydowali obywatele ● zasady ustrojowe Rzeczypospolitej szlacheckiej ● czemu miał służyć sejm elekcyjny ● zadania prymasa podczas bezkrólewia ● dlaczego szlachta wybierała króla ● zadania sejmu walnego ● dlaczego szlachta otrzymała od królów przywileje ● potrzebę wyboru posłów na sejm <p>uczeń wie/zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>demokracja szlachecka, sejm elekcyjny</i> ● postać Jakuba Sobieskiego ● prawa i obowiązki szlachty ● czym senator różnił się od posła 	<p>sejmu walnego</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wymienić obowiązki szlachty ● interpretować proste teksty źródłowe 	<p>szlacheckiej</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozpoznać na materiale ikonograficznym szlachcica polskiego elekcji ● wymienić i omówić znaczenie dwóch dokumentów uchwalonych podczas pierwszego bezkrólewia ● omówić działalność sejmu walnego ● wyjaśnić, czy zajmowali się posłowie i senatorowie ● opowiedzieć o karierze Jakuba Sobieskiego ● rozpoznać na materiale ikonograficznym szlachcica polskiego 	
---	--	---	--	--	--

<p>W Rzeczypospolitej i Europie w XVII wieku Temat: Jan Zamojski – kanclerz i hetman. Zagadnienia: 1. Doradca i przyjaciel królów. 2. Szlachcice i magnaci. 3. Akademia Zamojska</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>hetman wielki</i> <i>koronny,</i> <i>kanclerz wielki</i> <i>koronny,</i> <i>mecenas sztuki</i> ● postacie: Jan Zamojski, Stefan Batory Zamość, Akademia Zamojska ● funkcje pełnione przez kanclerza i hetmana wielkiego koronnego 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zadania hetmana i kanclerza wielkiego koronnego ● znaczenie działalności Jana Zamojskiego dla polskiego renesansu ● potrzebę dbania o zabytki 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● opowiadać o zasługach Jana Zamojskiego dla polskiego renesansu ● odczytać plan miasta 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● omówić różnice pomiędzy szlachtą a magnaterią 	<p>10,13</p>
<p>Temat: Król zza morza – Zygmunt III Waza. Zagadnienia: 1. Wojny Stefana Batorego. 2. Wojny Zygmunta III Wazy. 3. Jan Karol Chodkiewicz – zwycięzca spod</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● nazwy: państwo moskiewskie, Kircholm ● postacie: Stefan Batory, Zygmunt III Waza, Stefan Żółkiewski, Jan Karol 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● okoliczności wojen z Moskwą ● rolę hetmanów ● znaczenie zwycięstw spod Kircholmu i Kłuszyna ● okoliczności wojen ze Szwecją ● znaczenie reform wojskowych Stefana Batorego 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zaznaczyć na mapce konturowej Prusy Książęce ● w kilku zdaniach dokonać charakterystyki Zygmunta III Wazy ● zaznaczyć na osi czasu rok 1605, 1610 ● opowiedzieć o życiu i działalności Żółkiewskiego 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wskazać na mapie Inflanty, Prusy Książęce ● zaznaczyć na mapce konturowej Prusy Książęce ● rozpoznać na materiale ikonograficz nym postać Stefana 	<p>10,13</p>

<p>Kircholmu. 4. Stanisław Żółkiewski – wódz i polityk</p>	<p>Chodkiewicz</p> <ul style="list-style-type: none"> ● daty: 1605, 1610 P ● że Stefan Batory prowadził zwycięskie wojny z Moskwą ● że Zygmunt III zapoczątkował dynastię Wazów ● że w XVII wieku Rzeczpospolita prowadziła wojny z Moskwą, Szwecją i Turcją 		<p>i Chodkiewicza</p>	<p>Batorego, Zygmunta III Wazy, Stanisława Żółkiewskiego, Jana Karola Chodkiewicza</p>	
--	--	--	-----------------------	--	--

<p>Temat: Kozacy Chmielnickiego. Zagadnienia: 1. Kozacy z Zaporozża. 2. Czym był rejestr kozacki? 3. Zwycięstwa i klęski – wojny z Kozakami</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta: • pojęcia: <i>Kozacy, rejestr kozacki, ataman</i> • nazwy: Dzikie Pola, sicz • postać: Bohdan Chmielnicki • zadania Kozaków rejestrowych • że Kozacy walczyli w taborze • datę: 1648 • czym zajmowali się Kozacy</p>	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie okoliczności powstania Bohdana Chmielnickiego • genezę powstania Kozaczyzny • przyczyny utworzenia rejestru kozackiego 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikonograficznym Kozaka zaporoskiego i B. Chmielnickiego • zaznaczyć na osi czasu wiek XVII • odczytać z mapy nazwy miejsc najważniejszych bitew z okresu powstania Chmielnickiego • opowiedzieć o zajęciach Kozaków 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić okoliczności powstania Kozaczyzny • wymienić skutki powstania Chmielnickiego 	<p>10,13</p>
---	--	---	--	---	--------------

<p>Temat: <i>Rzeczpospolita w walce ze Szwedami i Turkami.</i></p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wojska szwedzkie wkraczają do Rzeczypospolitej. 2. Obrona kraju. 3. W obronie przed tureckim najazdem. 4. Polska husaria w obronie Europy. 5. Co widać na planie bitwy? 6. Skutki wojen 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • że Rzeczpospolita w XVII wieku toczyła wojny ze Szwecją, Moskwą, Turcją • pojęcia: <i>potop szwedzki, wojna podjazdowa, husaria, rozejm</i> • postacie: Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski • skutki wojen XVII wieku 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • o które terytorium toczyła się wojna ze Szwecją • dlaczego Rzeczpospolita przegrała ze Szwecją w 1655 roku • znaczenie wojny podjazdowej • znaczenie obrony Jasnej Góry dla dalszego przebiegu wojny • przyczyny i skutki odsieczy wiedeńskiej oraz rolę Jana III Sobieskiego 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o przebiegu potopu szwedzkiego • rozpoznać na materiale ikonograficznym husarię, Jana III Sobieskiego 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić postanowienia pokoju w Oliwie • odczytać plan bitwy • wymienić skutki wojen z XVII wieku • uzasadnić twierdzenie, że Jan III Sobieski obronił Europę przed Turkami 	<p>10,13</p>
<p>Temat: <i>Na dworze Ludwika XIV.</i></p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rządy kardynała Richelieu – początki absolutyzmu. 2. „Państwo to ja”. 3. Najświetniejszy 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postacie: kardynał Richelieu, Ludwik XIV • nazwy: Wersal, Bastylia • że stolicą Francji jest Paryż 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>opozycja, monarchia absolutna</i> • działania podjęte przez kardynała Richelieu • powiedzenie „państwo to ja” <p>uczeń wie /zna, pamięta:</p>	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie Francję i Paryż • opowiedzieć o wyglądzie Wersalu • zaznaczyć na osi czasu wiek XVII • określić wiek i jego połowę 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o działalności kardynała Richelieu • interpretować proste teksty źródłowe 	<p>13</p>

dwór w Europie		<ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: kardynał, opozycja, monarchia absolutna, barok, arystokracja, etykieta ● że Francją rządził Ludwik XIV osobiście 			
<p>Temat: <i>Na dworze Wazów i w kamienicy mieszczańskiej.</i></p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Warszawa stolicą Polski. 2. Rozkwit Warszawy. 3. Modna królowa. 4. By było piękniej – kultura baroku. 5. W kamienicy mieszczańskiej . 	<p>uczeń wie/ zna, pamięta :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcie: barok ● postacie: Zygmunt III Waza, Władysław IV Waza ● że Zygmunt III przeniósł stolicę z Krakowa do Warszawy ● że pierwsi Wazowie dbali o wygląd Warszawy ● cechy baroku ● wygląd kamienicy mieszczańskiej ● zajęcia mieszczan 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcie: barok ● rozumie przyczyny przeniesienia stolicy z Krakowa do Warszawy <p>uczeń wie/ zna, pamięta</p> <ul style="list-style-type: none"> ● powody przeniesienia stolicy do Warszawy 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wymienić cechy baroku ● wskazać na osi czasu wiek XVII i XVIII ● wskazać na osi czasu datę: 1596 ● rozpoznać na materiale ikonograficznym zabytki sztuki i architektury baroku ● opowiedzieć o wyglądzie kamienicy mieszczańskiej ● wskazać charakterystyczne elementy architektury i sztuki Warszawy w XVII wieku 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wymienić przyczyny przeniesienia stolicy ● odszukać i wskazać w najbliższej okolicy elementy sztuki barokowej 	10,13
Lekcja powtórzeniowa	uczeń wie/ zna, pamięta :	uczeń rozumie:	uczeń potrafi:	uczeń potrafi:	5,10,13
		● zadania hetmana	● opowiadać o	● odczytać plan	

<p>O Rzeczypospolitej i Europie w XVII wieku. Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jan Zamojski – kanclerz i hetman. 2. Król zza morza – Zygmunt III Waza. 3. Kozacy Chmielnickiego 4. Rzeczpospolita w walce ze Szwedami i Turkami. 5. Na dworze Ludwika XIV. 6. Na dworze Wazów i w kamienicy mieszcząskiej. <p><i>Ścieżka edukacyjna: edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie (kultura polska na tle kultury śródziemnomorskiej).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>hetman wielki koronny, kanclerz wielki koronny, mecenas sztuki, barok, Kozacy, rejestr kozacki, ataman potop szwedzki, wojna podjazdowa, husaria, rozejm</i> • nazwy: Zamość, Akademia Zamojska, Wersal • funkcje pełnione przez kanclerza i hetmana wielkiego koronnego • nazwy: państwo moskiewskie, Kircholm] • daty: 1605, 1610, 1648, 1655, 1683 • że król Stefan Batory prowadził zwycięskie 	<p>i kanclerza wielkiego koronnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie działalności Jana Zamojskiego dla polskiego renesansu • potrzebę dbania o zabytki • okoliczności wojen z Moskwą • rolę hetmanów • znaczenie zwycięstw spod Kircholmu i Kłuszyna • okoliczności wojen ze Szwecją • znaczenie reform wojskowych Stefana Batorego • okoliczności powstania Bohdana Chmielnickiego • genezę powstania Kozaczyzny • przyczyny utworzenia rejestru kozackiego • o które terytorium toczyła się wojna ze Szwecją • dlaczego 	<p>zasługach Jana Zamojskiego dla polskiego renesansu</p> <ul style="list-style-type: none"> • w kilku zdaniach dokonać charakterystyki Zygmunta III Wazy • zaznaczyć na osi czasu rok 1605, 1610, 1648, 1655, 1683 • opowiedzieć o życiu i działalności Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza • zaznaczyć na osi czasu wiek XVII • rozpoznać na materiale ikonograficznym Kozaka zaporoskiego i Bohdana Chmielnickiego] • odczytać z mapy nazwy miejsc najważniejszych bitew z okresu powstania Chmielnickiego • opowiedzieć o zajęciach Kozaków • wymienić skutki powstania Chmielnickiego • opowiedzieć o 	<p>miasta</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice pomiędzy szlachtą a magnaterią • wskazać na mapie Inflanty, Prusy Książęce • zaznaczyć na mapce konturowej Prusy Książęce • rozpoznać na materiale ikonograficznym postać Stefana Batorego, Zygmunta III Wazy, Stanisława Żółkiewskiego, Jana Karola Chodkiewicza • rozpoznać obraz <i>Stefan Batory pod Pskowem</i> • omówić okoliczności powstania Kozaczyzny • wymienić postanowienia 	
--	--	--	--	---	--

	<p>wojny z państwem moskiewskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • że Zygmunt III zapoczątkował dynastię Wazów • że w XVII wieku Rzeczpospolita prowadziła wojny z Moskwą, Szwecją i Turcją • nazwy: Dzikie Pola, sicz • zadania Kozaków rejestrowych • że Kozacy walczyli w taborze • czym zajmowali się Kozacy • że Rzeczpospolita w XVII wieku toczyła wojny ze Szwecją, Moskwą, Turcją • postacie: Stefan Batory, Jan 	<p>Rzeczpospolita przegrała ze Szwecją w 1655 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie wojny podjazdowej • znaczenie obrony Jasnej Góry dla dalszego przebiegu wojny • przyczyny i skutki odsieczy wiedeńskiej oraz rolę Jana III Sobieskiego • pojęcia: <i>opozycja, monarchia absolutna</i> • działania podjęte przez kardynała Richelieu • powiedzenie „państwo to ja” • pojęcie: <i>barok</i> • przyczyny przeniesienia stolicy z Krakowa do Warszawy 	<p>przebiegu potopu szwedzkiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikonograficznym husarię, Jana III Sobieskiego • wskazać na mapie Francję i Paryż • opowiedzieć o działalności kardynała Richelieu • opowiedzieć o wyglądzie Wersalu P • interpretować proste teksty źródłowe • zaznaczyć na osi czasu wiek XVII • określić wiek i jego połowę • wymienić cechy baroku • wskazać na osi czasu wieki XVII i XVIII • wskazać na osi czasu datę 1596 • rozpoznać na materiale ikonograficznym zabytki sztuki i architektury baroku • opowiedzieć o wyglądzie kamienicy 	<p>pokoju w Oliwie</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytać plan bitwy • wymienić skutki wojen z XVII wieku • uzasadnić twierdzenie, że Jan III Sobieski obronił Europę przed Turkami • wymienić przyczyny przeniesienia stolicy • odszukać i wskazać w najbliższej okolicy elementy sztuki barokowej 	
--	---	--	---	---	--

	<p>Karol Chodkiewicz, Stanisław Żółkiewski, Jan Zamojski, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski, Zygmunt III Waza, Władysław IV, Bohdan Chmielnicki, Ludwik XIV, Richelieu</p> <ul style="list-style-type: none"> ● skutki wojen XVII wieku ● że Zygmunt III przeniósł stolicę z Krakowa do Warszawy ● powody tej decyzji ● że pierwsi Wazowie dbali o wygląd Warszawy ● cechy baroku ● wygląd kamienicy mieszczańskiej ● zajęcia mieszczan 		<p>mieszczańskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wskazać charakterystyczne elementy architektury i sztuki Warszawy w XVII wieku 		
<u>Wiek</u>	uczeń wie /zna,	uczeń rozumie:	uczeń potrafi:	uczeń potrafi:	13

<p>oświecenia Temat: Uczni i myśliciele. Zagadnienia: 1. Odkrycia i wynalazki XVIII wieku. 2. Wielcy myśliciele epoki oświecanej. 3. Po co ludziom encyklopedia? 4. Muzyka i sztuka. 5. Obyczaje</p>	<p>pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>oświecenie, tolerancja, encyklopedia, postęp techniczny, klasycyzm</i> ● wynalazki i osiągnięcia epoki oświecenia ● do czego służy encyklopedia ● kto, według myślicieli oświecenia, powinien rządzić państwem ● główne cechy klasycyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>oświecenie, postęp techniczny</i> ● istotę epoki oświecenia ● dlaczego za źródło wiedzy uznano w oświeceniu rozum ludzki ● znaczenie społecznej myśli oświeceniowej dla współczesnego człowieka <p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● postacie: Mozart, David, van Beethoven, Wolter, Rousseau, Monteskiusz 	<ul style="list-style-type: none"> ● wymienić dziedziny nauki i wynalazki oświecenia ● opowiedzieć o potrzebie korzystania z encyklopedii ● wskazać na osi czasu wiek XVIII ● określić wiek i jego połowę <ul style="list-style-type: none"> ● obliczać upływ czasu pomiędzy datami ● dostrzegać zalety wynalazków epoki oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> ● opowiedzieć o osiągnięciach oświecenia: Woltera, Monteskiusza, Davida, Mozarta, van Beethovena <ul style="list-style-type: none"> ● opowiadać o obyczajach XVIII wieku 	
<p>Temat: Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki. Zagadnienia: 1. Nowi przybysze w Nowym Świecie.</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>Stary Świat, Nowy Świat, metropolia</i> ● postacie: T. Kościuszko, K. Pułaski, J. Waszyngton 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>Nowy Świat, Stary Świat</i> ● wkład Polaków w walkę o niepodległość Ameryki Północnej ● przyczyny wojny o niepodległość ● znaczenie 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● określić, na czym polega wolność i jakie są zasady korzystania z wolności ● zaznaczyć na osi czasu daty: 1776, 1787 ● opowiedzieć o życiu osadników 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wyjaśnić przyczyny wojny o niepodległość ● dostrzegać myśl oświeceniową w uchwalonych dokumentach ● analizować 	13

<p>2. „Nie ma podatków bez reprezentacji!”.</p> <p>3. Jak walczono o niepodległość?</p> <p>4. Nowe i nowoczesne państwo – Konstytucja Stanów Zjednoczonych.</p> <p>5. O wolności</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● że pierwotnymi mieszkańcami Ameryki byli Indianie ● okoliczności wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych ● warunki życia pierwszych osadników amerykańskich ● nazwę: Waszyngton 	<p>uchwalenia Deklaracji Niepodległości i konstytucji</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dlaczego w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej znajdują się pomniki Kościuszki i Pułaskiego ● pojęcie wolność uczeń wie /zna, pamięta ● że w wyniku wojny o niepodległość Amerykanie uchwalili dwa ważne dokumenty: Deklarację Niepodległości i pierwszą na świecie konstytucję 	<p>amerykańskich</p>	<p>proste teksty źródłowe</p>	
<p>Temat: O wolność i równość.</p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1. Dlaczego we Francji wybuchła rewolucja?</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● datę: 1789 ● pojęcia: <i>stany generalne, republika, abdykacja</i> ● postacie: 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● znaczenie uchwalenia <i>Kodeksu napoleońskiego</i> ● znaczenie Napoleona dla dziejów Europy 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zaznaczyć na osi czasu rok 1789, określić wiek i jego połowę ● wskazać na mapie Francję i Paryż ● analizować tekst 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● opowiedzieć o karierze i dokonaniach Napoleona Bonaparte ● omówić powody 	<p>13</p>

<p>2. Pod mury Bastylii!</p> <p>3. Wolność i równość prawem obywatela.</p> <p>4. W obronie wiary i monarchii.</p> <p>5. Uwięzienie i stracenie Ludwika XVI.</p> <p>6. Napoleon – wódz i cesarz.</p> <p>7. Dlaczego Napoleon spisał <i>Kodeks cywilny</i></p>	<p>Ludwik XVI, Napoleon Bonaparte</p> <ul style="list-style-type: none"> ● nazwy: Wersal, Paryż, Bastylia ● hasła rewolucji „wolność, równość, braterstwo” ● że Francuzi uchwalili Deklarację Praw Człowieka i Obywatela oraz konstytucję ● że w jej wyniku powstała republika konstytucyjna 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● sytuację gospodarczo-polityczną Francji przed rewolucją ● okoliczności wybuchu rewolucji francuskiej ● że Napoleon Bonaparte był wybitnym wodzem, który prowadził wiele wojen ● że uchwalono postępowy <i>Kodeks</i> Napoleona 	<p>źródłowy</p> <ul style="list-style-type: none"> ● korzystać z różnych źródeł 	<p>wybuchu rewolucji francuskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozpoznać na materiale ikonograficznym: Napoleona Bonaparte, Bastylię ● dostrzec w uchwalonych we Francji dokumentach myśl oświeceniową ● sporządzić krótką notatkę biograficzną 	
<p>Lekcja powtórzeniowa <i>O wieku oświecenia.</i></p> <p>Zagadnienia:</p> <p>1. Uczni i myśliciele.</p> <p>2. Powstanie Stanów Zjednoczonych.</p> <p>3. O wolność i równość</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>oświecenie, tolerancja, encyklopedia, postęp techniczny, klasycyzm, Stary Świat, Nowy Świat, metropolia, stany generalne,</i> 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>oświecenie, postęp techniczny, Nowy Świat, Stary Świat</i> ● istotę epoki oświecenia ● dlaczego za źródło wiedzy uznano w oświeceniu rozum ludzki ● znaczenie społecznej myśli 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wymienić dziedziny nauki i wynalazki oświecenia ● opowiedzieć o potrzebie korzystania z encyklopedii ● wskazać na osi czasu wiek XVIII ● określić wiek i jego połowę ● obliczać upływ czasu pomiędzy datami 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● opowiedzieć o osiągnięciach oświecenia: Woltera, Monteskiusza, Davida, Mozarta, van Beethovena ● opowiadać o obyczajach XVIII wieku ● wyjaśnić 	<p>13</p>

	<p><i>republika,</i> <i>abdykacja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● postacie: T. Kościuszko, K. Pułaski, J. Waszyngton, Ludwik XVI, Napoleon Bonaparte , Mozart, David, van Beethoven, Wolter, Rousseau, Monteskusz ● wynalazki i osiągnięcia epoki oświeceni ● do czego służy encyklopedia ● kto, według myślicieli oświeceni, powinien rządzić państwem ● główne cechy klasycyzmu ● że pierwotnymi mieszkańcami Ameryki byli Indianie ● okoliczności wojny o niepodległość 	<p>oświeceniowej dla współczesnego człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wkład Polaków w walkę o niepodległość Ameryki Północnej ● przyczyny wojny o niepodległość ● znaczenie uchwalenia Deklaracji Niepodległości i konstytucji ● dlaczego w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej znajdują się pomniki Kościuszki i Pułaskiego ● dlaczego wybuchła rewolucja ● cele rewolucjonistów ● czym była Bastylia ● znaczenie uchwalenia Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela oraz konstytucji ● pojęcie: 	<ul style="list-style-type: none"> ● dostrzegać zalety wynalazków epoki oświeceni ● zaznaczyć na osi czasu daty: 1776, 1787 ● opowiedzieć o życiu osadników amerykańskich ● zaznaczyć na osi czasu rok 1789, określić wiek i jego połowę 	<p>przyczyny wojny o niepodległość</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dostrzegać myśl oświeceniową w uchwalonych dokumentach ● opowiedzieć o karierze i dokonaniach Napoleona Bonaparte ● omówić powody wybuchu rewolucji francuskiej ● wskazać na mapie Francję i Paryż ● analizować tekst źródłowy ● rozpoznać na materiale ikonograficznym: Napoleona Bonaparte, Bastylię ● dostrzec w uchwalonych we Francji dokumentach myśl 	
--	---	---	--	--	--

	<p>Stanów Zjednoczonych</p> <ul style="list-style-type: none"> • że w wyniku wojny o niepodległość Amerykanie uchwalili dwa ważne dokumenty: Deklarację Niepodległości i pierwszą na świecie konstytucję • warunki życia pierwszych osadników amerykańskich • nazwy: Waszyngton, Wersal, Paryż, Bastylia • datę: 1789 • sytuację gospodarczo-polityczną Francji przed rewolucją • okoliczności wybuchu rewolucji francuskiej • hasła rewolucji: „wolność, 	<p><i>monarchia konstytucyjna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • znaczenie uchwalenia <i>Kodeksu napoleońskiego</i> • znaczenie Napoleona dla dziejów Europy 		<p>oświeceniową</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzystać z różnych źródeł • sporządzić krótką notatkę biograficzną 	
--	--	--	--	--	--

	<p>równość, braterstwo”</p> <ul style="list-style-type: none"> • że Francuzi uchwalili Deklarację Praw Człowieka i Obywatela oraz konstytucję • że w jej wyniku powstała republika konstytucyjna • że Napoleon Bonaparte był wybitnym wodzem, który prowadził wiele wojen • że uchwalono postępowy Kodeks Napoleona 				
<p><u>Czasy upadku Rzeczypospolitej</u> Temat: Polska w czasach króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Zagadnienia: 1. Ostatnie lata Rzeczypospolitej. 2. W kręgu nauki</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • datę: 1773 • pojęcia: styl klasycystyczny, obiady czwartkowe • postać: Stanisław August Poniatowski • nazwy: pałac 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: obiady czwartkowe • na czym polegał mecenat ostatniego króla Polski • potrzebę ochrony zabytków • znaczenie reform Sejmu Wielkiego , powołania KEN <p>uczeń wie /zna,</p>	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy architektury klasycystycznej • opowiedzieć o działalności ostatniego króla Polski 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikonograficznym budowlę w stylu klasycystycznym oraz postać Stanisława Augusta Poniatowskiego • dostrzegać 	5,10

<p>i sztuki. 3. Szkoła dla patriotów. 4. Pierwsze ministerstwo oświaty. 5. Co ważnego uchwalił Sejm Wielki? <i>Ścieżka edukacyjna: ścieżka regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie (kultura polska na tle kultury śródziemnomorskiej).</i></p>	<p>Na Wodzie, Szkoła Rycerska, Komisja Edukacji Narodowej</p>	<p>pamięta: ● cechy stylu klasycystycznego ● reformy Sejmu Wielkiego ● dlaczego 3 maja obchodzimy święto narodowe ● że Konstytucja 3 maja wprowadziła wiele zmian ustrojowych</p>		<p>wpływ myśli oświeceniowej na reformy Sejmu Wielkiego ● wymienić najważniejsze zapisy w ustawie zasadniczej ● rozpoznać obraz <i>Konstytucja 3 maja</i></p>	
<p>_ Temat: Upadek Rzeczypospolitej. Zagadnienia: 1. Próby naprawy państwa. 2. Przeciwno królowi i w obronie ojczyzny. 3. Konfederacja barska i pierwszy rozbiór Polski. 4. Drugi rozbiór</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta: ● datę: 1795 ● pojęcie: <i>rozbiory</i> ● cele państw sąsiadujących z Rzeczpospolitą ● postać Tadeusza Rejtana ● obraz <i>Rejtan. Upadek Polski</i></p>	<p>uczeń rozumie: ● cele konfederacji barskiej ● czym charakteryzował się ustrój absolutystyczny ● postawę przyjętą przez Rejtana ● przyczyny wojny w obronie konstytucji ● powody, dla których wybuchło</p>	<p>uczeń potrafi: ● określić wiek i jego połowę ● obliczyć czas pomiędzy wydarzeniami ● odróżnić przyczyny od skutków ● opisać przebieg powstania kościuszkowskiego</p>	<p>uczeń potrafi: ● opowiedzieć o sytuacji Polski w XVIII wieku ● wymienić cechy monarchii absolutnej ● omówić przyczyny konfederacji barskiej ● rozpoznać obraz <i>Rejtan.</i></p>	<p>10</p>

<p>Polski. 5. Na ratunek ojczyźnie, wierze i wolności. 6. Trzeci rozbiór i upadek państwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • że Polacy stoczyli walkę w obronie konstytucji • że rozbiórów Polski dokonały Prusy, Rosja i Austria • że były trzy rozbiory Polski 	<p>powstanie kościuszkowskie uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cele konfederacji barskiej • okoliczności powstania kościuszkowskiego • nazwę orderu ustanowionego przez ostatniego króla 		<p><i>Upadek Polski</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić skutki obalenia Konstytucji 3 maja • rozpoznać mapę przedstawiającą rozbiory Polski 	
<p>Temat: Polacy w walce o niepodległość. U boku Napoleona. Zagadnienia: 1. Utrata państwa i... nadziei. 2. <i>Z ziemi włoskiej do Polski...</i> Legiony Polskie we Włoszech. 3. <i>Mazurek Dąbrowskiego.</i> 4. Księstwo Warszawskie – „małe państwo wielkich nadziei”.</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazwy: Legiony Polskie, <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, Księstwo Warszawskie, Królestwo Polskie • postacie: Jan H. Dąbrowski, Józef Wybicki, Napoleon Bonaparte • osiągnięcia Księstwa Warszawskiego • że Polacy 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech • znaczenie pieśni <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> dla Polaków • istotę utworzenia Księstwa Warszawskiego • przyczyny zlikwidowania Księstwa Warszawskiego • dlaczego to Bonaparte nadał Księstwu Warszawskiemu 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać na mapie Księstwo Warszawskie • zaznaczyć na osi czasu wiek XVIII i XIX P • opowiedzieć o Legionach Polskich • określić wiek i jego połowę 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikonograficznym księcia Józefa Poniatowskiego • wyjaśnić powiedzenie „małe państwo wielkich nadziei” 	<p>10,13</p>

	<p>przebrali powstanie kościuszkowskie</p> <ul style="list-style-type: none"> • metody, jakich używali zaborcy w stosunku do patriotów polskich • że we Włoszech powstały Legiony Polskie • że tam właśnie powstał obecny hymn Polski • że Królestwo Polskie było całkowicie zależne od Rosji 	<p>konstytucję</p> <p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skutki przegranej w powstaniu • rolę Napoleona w powołaniu Księstwa Warszawskiego • że po upadku Napoleona przestało istnieć Księstwo Warszawskie 			
<p><u>Lekcja powtórzeniowa</u> <i>O czasach upadku Rzeczypospolitej.</i> Zagadnienia: 1. Polska w czasach króla Stanisława Augusta Poniatowskiego . 2. Upadek Rzeczypospolitej.</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1773, 1795, 1807, 1815 • pojęcia: <i>styl klasycystyczny, obiady czwartkowe, rozbiory</i> • nazwy: pałac Na Wodzie, Szkoła Rycerska, Komisja 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: <i>obiady czwartkowe</i> • na czym polegał mecenat ostatniego króla Polski • potrzebę ochrony zabytków • znaczenie reform Sejmu Wielkiego • znaczenie powołania KEN • cele konfederacji barskiej • czym 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić wiek i jego połowę • obliczyć czas pomiędzy wydarzeniami • wskazać na mapie Księstwo Warszawskie • zaznaczyć na osi czasu wiek XVIII i XIX • opowiedzieć o Legionach Polskich 	<p>uczeń potrafi:</p> <p>opowiedzieć o działalności ostatniego króla Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikonograficznym budowlę w stylu klasycystycznym oraz postać Stanisława Augusta Poniatowskiego 	5,10

<p>3. Polacy w walce o niepodległość. U boku Napoleona.</p> <p><i>Ścieżka edukacyjna: ścieżka regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie (kultura polska na tle kultury śródziemno morskiej).</i></p>	<p>Edukacji Narodowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego 3 maja obchodzimy święto narodowe • że Konstytucja 3 maja wprowadziła wiele zmian ustrojowych • cele państw sąsiadujących z Rzeczpospolitą • postacie: Stanisław August Poniatowski, Tadeusz Rejtan, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki, Napoleon Bonaparte] • obraz <i>Rejtan. Upadek Polski</i> • że Polacy stoczyli walkę w obronie konstytucji • że rozbiórów Polski dokonały Prusy, Rosja 	<p>charakteryzował się ustrój absolutystyczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • postawę przyjętą przez Rejtana • przyczyny wojny w obronie konstytucji • powody, dla których wybuchło powstanie kościuszkowskie • okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech • znaczenie pieśni <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> dla Polaków • istotę utworzenia Księstwa Warszawskiego • przyczyny zlikwidowania Księstwa Warszawskiego • dlaczego to Bonaparte nadał Księstwu Warszawskiemu konstytucję <p>uczeń wie /zna, pamięta:</p>		<ul style="list-style-type: none"> • dostrzeżać wpływ myśli oświeceniowej na reformy Sejmu Wielkiego • wymienić najważniejsze zapisy w majowej ustawie zasadniczej • rozpoznać obraz <i>Konstytucja 3 maja</i> • opowiedzieć o sytuacji Polski w XVIII wieku • odróżnić przyczyny od skutków • wymienić cechy monarchii absolutnej • omówić przyczyny konfederacji barskiej • rozpoznać obraz <i>Rejtan. Upadek Polski</i> • omówić skutki obalenia 	
--	--	--	--	--	--

	<p>i Austria</p> <ul style="list-style-type: none"> • że były trzy rozbiory Polski • nazwy: Legiony Polskie, <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, Księstwo Warszawskie, Królestwo Polskie • osiągnięcia Księstwa Warszawskiego • że Polacy przegrali powstanie kościuszkowskie • metody, jakich używali zaborcy w stosunku do patriotów polskich • że we Włoszech powstały Legiony Polskie • że tam właśnie powstał obecny hymn Polski • że Królestwo Polskie było całkowicie 	<ul style="list-style-type: none"> • cechy stylu klasycystycznego • reformy Sejmu Wielkiego • cele konfederacji barskiej • okoliczności powstania kościuszkowskiego • nazwę orderu ustanowionego przez ostatniego króla • skutki przegranej w powstaniu kościuszkowskim • rolę Napoleona w powołaniu Księstwa Warszawskiego • że po upadku Napoleona przestało istnieć Księstwo Warszawskie 		<p>Konstytucji 3 maja</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisać przebieg powstania kościuszkowskiego • rozpoznać mapę przedstawiającą rozbiory Polski • rozpoznać na materiale ikonograficznym księcia Józefa Poniatowskiego • wyjaśnić powiedzenie „małe państwo wielkich nadziei” 	
--	--	---	--	---	--

	zależne od Rosji				
<p><u>Ziemie polskie i świat w XIX wieku</u> Temat: „Powstań Polsko, skrusz kajdany...” Zagadnienia: 1. Królestwo Polskie. 2. „Na Belweder!” 29 listopada 1830 roku. 3. Bitwy powstania listopadowego. 4. Upadek powstania. 5. Bić się czy nie bić? 6. Powstanie styczniowe. 7. Dlaczego powstanie upadło?</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta: ● daty: 1830, 1863 ● postacie: P. Wysocki, A. Mickiewicz, F. Chopin ● nazwy: Arsenał, Syberia ● pojęcie: <i>Wielka Emigracja</i> ● ważniejsze bitwy powstania listopadowego ● że car surowo ukarał Polaków za wystąpienie zbrojne ● że w XIX wieku wybuchły dwa narodowe powstania</p>	<p>uczeń rozumie: ● przyczyny wybuchu powstań narodowych ● znaczenie działalności Polaków na emigracji ● dlaczego powstania narodowe zakończyły się klęską ● znaczenie powstań dla odzyskania niepodległości</p> <p>uczeń wie /zna, pamięta: ● sytuację Polaków zamieszkujących Królestwo Polskie ● okoliczności wybuchu powstania listopadowego ● dlaczego wybuchło i upadło powstanie styczniowe</p>	<p>uczeń potrafi: ● zaznaczyć na osi czasu daty: 1830, 1863 ● określić wiek i jego połowę ● zaznaczyć na osi czasu wiek XIX ● obliczyć upływ czasu pomiędzy datami ● opowiedzieć o okolicznościach powstań narodowych ● odróżnić przyczyny od skutków</p>	<p>uczeń potrafi: ● opowiedzieć o okolicznościach powstań narodowych ● wskazać na materiale ikonograficznym żołnierza z powstania styczniowego ● rozpoznawać mapy przedstawiające powstanie listopadowe i styczniowe ● opowiadać o działalności Polaków na emigracji ● sporządzić krótką notatkę o przyczynach powstania listopadowego</p>	10,13
Temat:	uczeń wie	uczeń rozumie:	uczeń potrafi:	uczeń potrafi:	13

<p>Początek wielkich zmian. Rewolucja przemysłowa w Anglii. Zagadnienia: 1. Maszyna parowa. 2. Jak powstały fabryki? 3. Skąd wzięli się robotnicy? 4. Robotnicy i walka o godne życie. 5. Rozwój handlu</p>	<p>/zna, pamięta: • pojęcia: <i>strajk, robotnicy, kolonie zamorskie</i> • nazwy: maszyna parowa, silnik parowy • znaczenie wynalazków dla poprawy życia ludzi • skąd wzięli się robotnicy • warunki życia robotników w XIX wieku P • nazwy towarów przywożonych z kolonii zamorskich • że na plantacjach zamorskich wykorzystywano niewolników</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znaczenie wynalazków XIX wieku dla ludzkości • znaczenie kolonii zamorskich dla metropolii • ciężkie położenie robotników fabrycznych • przyczyny walki robotników o poprawę warunków pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować prosty tekst źródłowy • wymienić nazwiska wynalazców • opowiedzieć o warunkach życia robotników • opisać warunki życia niewolników na wielkich plantacjach • wymienić w kolejności chronologicznej urządzenia wykorzystywane przez ludzi do oświelenia • nazwać nowe środki lokomocji wynalezione przez ludzi w XIX i początkach XX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikonograficznym XIX-wieczny krajobraz miejski • opowiedzieć o rozwoju handlu • napisać krótką notatkę o Marii Skłodowskiej-Curie 	
<p>Temat: Wielcy uczeni, wynalazcy</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p>	<p>uczeń rozumie: • przyczyny podróży</p>	<p>uczeń potrafi: • opowiedzieć</p>	<p>uczeń potrafi: • opowiedzieć</p>	<p>13</p>

<p><i>i ich odkrycia.</i> Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Od lampy naftowej do żarówki. 2. Szybciej, dalej i... w przestworza! 3. Dokonania na polu nauki. 4. Praca i postęp – pozytywizm. 	<ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>traper, imigranci</i> ● nazwy: Afryka, Ameryka Północna, Dzikie Zachód ● nazwiska wybranych odkrywców Afryki ● los Indian mieszkających w Ameryce Północnej ● kierunki wypraw odkrywczych ● że w wyniku podróży odkryto dwa bieguny ● że w wyniku podróży i odkryć powstały kolonie zamorskie 	<p>i odkryć</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ich znaczenie dla wiedzy geograficznej i przyrodniczej ● potępiane obecnie metody stosowane wobec Indian 	<p>o podróżach i odkryciach w Afryce</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wskazać skutki odkryć ● rozpoznać na materiale ikonograficznym Indianina ● wskazać wkład Polaków w odkrycia geograficzne 	<p>o korzyściach, jakie państwa europejskie czerpały z kolonii zamorskich</p> <ul style="list-style-type: none"> ● omówić stosunek osadników amerykańskich do Indian ● zająć stanowisko w dyskusji na ten temat 	
<p>Temat: <i>Podróżnicy i odkrywcy.</i> Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyprawy do Afryki. 2. Odkrywcy, badacze i traperzy. 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>traper, imigranci</i> ● nazwy: Afryka, Ameryka Północna, Dzikie Zachód ● nazwiska 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● przyczyny podróży i odkryć ● ich znaczenie dla wiedzy geograficznej i przyrodniczej ● potępiane obecnie metody stosowane 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● opowiedzieć o podróżach i odkryciach w Afryce ● wskazać skutki odkryć ● omówić stosunek osadników amerykańskich do Indian 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● opowiedzieć o korzyściach, jakie państwa europejskie czerpały z kolonii zamorskich 	<p>13</p>

<p>3. Zdobywcy Dzikiego Zachodu. 4. Którędy do bieguna? 5. Polacy na Antarktydzie. 6. W zamorskich koloniach. <i>Ścieżka edukacyjna: edukacja czytelniczo-medialna.</i></p>	<p>wybranych odkrywców Afryki</p> <ul style="list-style-type: none"> los Indian mieszkających w Ameryce Północnej kierunki wypraw odkrywczych że w wyniku podróży odkryto dwa bieguny <ul style="list-style-type: none"> że w wyniku podróży i odkryć powstały kolonie zamorskie 	<p>wobec Indian</p>	<ul style="list-style-type: none"> zająć stanowisko w dyskusji na ten temat rozpoznać na materiale ikonograficznym Indianina wskazać wkład Polaków w odkrycia geograficzne 		
<p><u>Lekcja</u> <u>powtórzeniowa</u> : <i>O ziemiach polskich i świecie w XIX wieku.</i> Zagadnienia: 1. „Powstań Polsko, skrusz kajdany”. 2. Początek wielkich zmian. Rewolucja przemysłowa</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> daty: 1830, 1863 postacie: P. Wysocki, A. Mickiewicz, F. Chopin nazwy: Arsenał, Syberia pojęcie: <i>Wielka Emigracja</i> ważniejsze bitwy powstania 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> przyczyny wybuchu powstań narodowych znaczenie działalności Polaków na emigracji dłaczego powstania narodowe zakończyły się klęską znaczenie powstań dla odzyskania 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> zaznaczyć na osi czasu daty: 1830, 1863 określić wiek i jego połowę zaznaczyć na osi czasu wiek XIX obliczyć upływ czasu pomiędzy datami opowiedzieć o okolicznościach powstań narodowych wymienić nazwiska wynalazców 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> odróżnić przyczyny od skutków wskazać na materiale ikonograficznym żołnierza z powstania styczniowego rozpoznawać mapy przedstawiające powstanie listopadowe 	<p>13</p>

<p>w Anglii.</p> <p>3. Wielcy uczeni, wynalazcy i ich odkrycia.</p> <p>4. Podróżnicy i odkrywcy.</p>	<p>listopadowego</p> <ul style="list-style-type: none"> ● że car surowo ukarał Polaków za wystąpienie zbrojne ● że w XIX wieku wybuchły dwa narodowe powstania ● pojęcia: <i>strajk, robotnicy, kolonie zamorskie, traper, imigranci</i> ● nazwy: maszyna parowa, silnik parowy ● znaczenie wynalazków dla poprawy życia ludzi ● skąd wzięli się robotnicy ● warunki życia robotników w XIX wieku ● nazwy towarów przywożonych z kolonii zamorskich ● że na 	<p>niepodległości</p> <ul style="list-style-type: none"> ● znaczenie wynalazków XIX wieku dla ludzkości ● znaczenie kolonii zamorskich dla metropolii ● ciężkie położenie robotników fabrycznych ● przyczyny walki robotników o poprawę warunków pracy ● znaczenie wynalazków technicznych ● znaczenie rozwoju nauk dla poprawy życia ludzi ● rozwoju nauki i techniki życie ludzi się zmieniło ● przyczyny podróży i odkryć ● ich znaczenie dla wiedzy geograficznej i przyrodniczej ● potępiane obecnie metody stosowane wobec Indian <p>uczeń wie /zna,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● opowiedzieć o warunkach życia robotników ● opowiedzieć o rozwoju handlu ● opisać warunki życia niewolników na wielkich plantacjach ● wymienić w kolejności chronologicznej urządzenia wykorzystywane przez ludzi do oświelenia ● nazwać nowe środki lokomocji wynalezione przez ludzi w XIX i początkach XX wieku ● napisać krótką notatkę o Marii Skłodowskiej-Curie ● opowiedzieć o podróżach i odkryciach w Afryce ● wskazać skutki odkryć ● omówić stosunek osadników amerykańskich do Indian ● zająć stanowisko w dyskusji na ten temat ● rozpoznać na 	<p>i styczniowe</p> <ul style="list-style-type: none"> ● opowiadać o działalności Polaków na emigracji ● sporządzić krótką notatkę o przyczynach powstania listopadowego ● analizować prosty tekst źródłowy ● rozpoznać na materiale ikonograficznym XIX-wieczny krajobraz miejski ● opowiedzieć o korzyściach, jakie państwa europejskie czerpały z kolonii zamorskich 	
--	--	---	---	--	--

	<p>plantacjach zamorskich wykorzystywan o niewolników</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wynalazki XIX wieku ● dokonania na polu nauki ● co ułatwiło komunikację ● że wynalazki ułatwiły życie ludzi ● nazwy: Afryka, Ameryka Północna, Dzikie Zachód ● nazwiska wybranych odkrywców Afryki ● los Indian mieszkających w Ameryce Północnej ● kierunki wypraw odkrywczych ● że w wyniku podróży odkryto dwa bieguny ● że w wyniku podróży i odkryć 	<p>pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● sytuację Polaków zamieszkujących Królestwo Polskie ● okoliczności wybuchu powstania listopadowego ● dlaczego wybuchło i upadło powstanie styczniowe 	<p>materiale ikonograficznym Indianina</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wskazać wkład Polaków w odkrycia geograficzne 		
--	--	--	--	--	--

	powstały kolonie zamorskie				
<p><u>Wielka wojna i świat po wojnie.</u> Temat: <i>Zniszczenia i cierpienie – I wojna światowa.</i> Zagadnienia: 1. Jak rozpoczęła się I wojna światowa? 2. Nowe rodzaje broni. 3. Działania wojenne – walki na frontach. 4. Tragiczny bilans walki. 5. Finał wielkiej wojny</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta: • daty: 1914, 11 listopada 1918 • pojęcia: <i>Trójprzymierze, Trójporozumienie, wojna pozycyjna</i> • kto wywołał wojnę wybuchu I wojny światowej • nowe rodzaje broni • które państwa przegrały wojnę • że przyłączenie się Stanów Zjednoczonych do wojny pomogło pokonać Niemcy • ważniejsze miejsca bitew</p>	<p>uczeń rozumie: światowej R • cele obu utworzonych bloków politycznych • wykorzystanie nowoczesnej broni • na czym polegał front pozycyjny • przyczyny przyłączenia się Stanów Zjednoczonych do wojny • dlaczego Rosja zakończyła swój udział w wojnie</p>	<p>uczeń potrafi: • zaznaczyć na osi czasu rok 1914, 1918 • opowiedzieć o przyczynach I wojny światowej</p>	<p>uczeń potrafi: • rozpoznać na materiale ikonograficznym nowe rodzaje broni • opisać tragiczny bilans wojny • wymienić państwa walczące na froncie zachodnim i wschodnim</p>	13
<p>Temat: Świat po</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta: <i>międzywojenne</i></p>	<p>uczeń rozumie: • znaczenie konferencji w</p>	<p>uczeń potrafi: • zaznaczyć na osi czasu dwudziestolecie</p>	<p>uczeń potrafi: • wymienić nowe państwa</p>	13

<p>I wojnie światowej. Zagadnienia: 1. Kto przegrał, a kto wygrał wielką wojnę? 2. Zmiany w życiu ludzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● daty: 1918, 1939 P ● że I wojna światowa zakończyła się konferencją w Wersalu ● nazwy państw powstały po wojnie ● nazwę państwa, które przestało istnieć po wojnie ● że w dwudziestoleciu międzywojennym zaszło wiele zmian w życiu ludzi ● że upowszechniły się samochody i samoloty ● wynalazki w dziedzinie medycyny ● że kobiety uzyskały prawa wyborcze 	<p>Wersalu</p> <ul style="list-style-type: none"> ● że wiele narodów mogło stworzyć własne państwa ● dlaczego winą za wywołanie wojny obarczono Niemcy i Austro-Węgry ● znaczenie wynalazku: penicyliny i antybiotyków 	<p>międzywojenne</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wymienić nowe wynalazki ● wymienić zdobycze polityczne kobiet 	<p>utworzone po I wojnie</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wymienić postanowienia konferencji w Wersalu w stosunku do Niemiec ● rozpoznać mapę Europy po konferencji wersalskiej 	
--	---	---	---	---	--

<p>Temat: <i>Odrodzona II Rzeczpospolita.</i></p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jak odrodziła się Polska? 2. Spory i walki o granice. 3. Nowe państwo polskie. 4. Wiele narodów w jednym państwie. 5. Kultura, nauka i gospodarka 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daty: 1914, 11 listopada 1918, 15 sierpnia 1920 • postać: Józefa Piłsudskiego • nazwę: Legiony Polskie • że Polska po wojnie toczyła walki o granice • że Wielkopolanie wywołali zwycięskie powstanie • okoliczności wojny z Rosją Radziecką • nazwę: II Rzeczpospolita • że Polskę zamieszkiwało wiele narodowości • że Polska była państwem demokratycznym • że polska 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okoliczności odzyskania przez Polskę niepodległości • powiedzenie „cud nad Wisłą” • że Polska musiała walczyć o granice • przyczyny wojny z Rosją Radziecką • znaczenie kultury polskiej dla dorobku europejskiego 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikonograficznym postać Józefa Piłsudskiego • odpowiedzieć, dlaczego 11 listopada jest świętem narodowym • omówić osiągnięcia kulturalne Polaków 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ułożyć notkę biograficzną • omówić walki toczone przez Polaków o granice • rozpoznać mapę Polski międzywojennej • interpretować proste teksty źródłowe 	<p>10</p>
--	--	---	---	--	-----------

	<p>kultura szczyła się dużymi osiągnięciami na arenie międzynarodowej</p>				
<p>Lekcja powtórzenia: O wielkiej wojnie i świecie po wojnie. Zagadnienia: 1. Zniszczenia i cierpienie – I wojna światowa. 2. Świat po I wojnie światowej. 3. Odrodzone II Rzeczpospolita.</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta: • daty: 1914, 11 listopada 1918, 1920 • pojęcia: <i>Trójprzymierze, Trójporozumienie, wojna pozycyjna</i> • kto wywołał wojnę • okoliczności wybuchu I wojny światowej • nowe rodzaje broni • które państwa przegrały wojnę • że przyłączenie się Stanów Zjednoczonych do wojny pomogło</p>	<p>uczeń rozumie: • przyczyny wybuchu I wojny światowej • cele obu utworzonych bloków politycznych • wykorzystanie nowoczesnej broni • na czym polegał front pozycyjny • przyczyny przyłączenia się Stanów Zjednoczonych do wojny • dlaczego Rosja zakończyła swój udział w wojnie • znaczenie konferencji w Wersalu • że wiele narodów mogło stworzyć</p>	<p>uczeń potrafi: • zaznaczyć na osi czasu rok 1914, 1918 • zaznaczyć na osi czasu dwudziestolecie międzywojenne • wymienić nowe wynalazki • wymienić zdobycze polityczne kobiet • rozpoznać na materiale ikonograficznym postać Józefa Piłsudskiego • odpowiedzieć, dlaczego 11 listopada jest świętem narodowym • omówić osiągnięcia kulturalne Polaków</p>	<p>uczeń potrafi: • opowiedzieć o przyczynach I wojny światowej • rozpoznać na materiale ikonograficznym nowe rodzaje broni • opisać tragiczny bilans wojny • wymienić państwa walczące na froncie zachodnim i wschodnim • wymienić nowe państwa utworzone po I wojnie</p>	10,13

	<p>pokonać Niemcy</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ważniejsze miejsca bitew ● pojęcie: <i>dwudziestolecie międzywojenne</i> ● daty: 1918, 1939 ● że I wojna światowa zakończyła się konferencją w Wersalu ● nazwy państw powstały po wojnie ● nazwę państwa, które przestało istnieć po wojnie ● że w dwudziestoleciu międzywojennym zaszło wiele zmian w życiu ludzi ● że upowszechniły się samochody i samoloty ● wynalazki w dziedzinie medycyny 	<p>własne państwa</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dlaczego winą za wywołanie wojny obarczono Niemcy i Austro-Węgry ● znaczenie wynalazku: penicyliny i antybiotyków ● okoliczności odzyskania przez Polskę niepodległości ● powiedzenie „cud nad Wisłą” ● że Polska musiała walczyć o granice ● przyczyny wojny z Rosją Radziecką ● znaczenie kultury polskiej dla dorobku europejskiego 		<ul style="list-style-type: none"> ● wymienić postanowienia konferencji w Wersalu w stosunku do Niemiec ● rozpoznać mapę Europy po konferencji wersalskiej biograficzną ● omówić walki toczone przez Polaków o granice ● rozpoznać mapę Polski międzywojennej ● interpretować proste teksty źródłowe 	
--	--	--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none">• że kobiety uzyskały prawa wyborcze• daty: 1914, 11 listopada 1918, 15 sierpnia 1920• postać: Józef Piłsudski• nazwę: Legiony Polskie• że Polska po wojnie toczyła walki o granice• że Wielkopolanie wywołali zwycięskie powstanie• okoliczności wojny z Rosją Radziecką• nazwę: II Rzeczpospolita• że zamieszkiwało ją wiele narodowości• że Polska była państwem demokratycznym• że polska				
---	--	--	--	--

	kultura szczyła się dużymi osiągnięciami na arenie międzynarodowej				
<p><u>Największa wojna w dziejach świata</u> Temat: <i>Początek wielkiego konfliktu i wojna obronna Polski.</i> Zagadnienia: 1. Mussolini i Hitler. 2. Dyktatorzy dążą do wojny. 3. Żądania Hitlera. 4. Bohaterska obrona granicy. 5. Ważniejsze bitwy kampanii wrześniowej.</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● postacie: Hitler i Mussolini ● pojęcia: <i>faszyzm i nazizm, aneksja, ewakuacja</i> ● cele Mussoliniego i poglądy Hitlera ● żądania Hitlera wobec Polski ● odpowiedź Polski na żądania Hitlera ● daty: 1 września i 17 września 1939 ● ważniejsze bitwy września 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● przyczyny II wojny światowej ● dlaczego potępione zostały cele i poglądy Hitlera ● dlaczego Polacy nie zgodzili się na żądania Hitlera ● dlaczego Polska przegrała kampanię wrześniową 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wskazać cele Hitlera i Mussoliniego ● rozpoznać na materiale ikonograficznym dwóch dyktatorów: Mussoliniego i Hitlera ● wymienić bitwy wrześniowe 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● analizować tekst źródłowy ● wymienić żądanie Hitlera wysuwane wobec Polski ● opowiedzieć o wojnie obronnej Polski 	13
<p>. Temat: <i>Polacy pod okupacją niemiecką i radziecką.</i> Zagadnienia:</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● daty: 1939, 1944 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● straszny los zgotowany ludziom przez Niemców ● czym był 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● opisać życie Polaków pod okupacją niemiecką i radziecką 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● przytoczyć historię zbrodni katyńskiej 	10

<p>1. Auschwitz – hańba człowieka. 2. Los dzieci Zamojszczyzny . 3. Polacy pod okupacją radziecką. 4. Polskie państwo podziemne. 5. W warszawskim getcie. 6. 1 sierpnia 1944 roku – powstanie warszawskie. 7. Wojna i okupacja w mojej miejscowości i moim regionie. <i>Ścieżka edukacyjna: ścieżka regionalna.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>nazizm, getto, socjalizm, konspiracja</i> ● nazwy: Armia Krajowa, ZSRR, Auschwitz, Zamojszczyzna, Katyń, Szare Szeregi, powstanie warszawskie ● że nazizm był jednym z najbardziej nieludzkich systemów ● czym był Holokaust ● do czego służyły obozy zagłady ● nazwy obozów zagłady ● jaki los Niemcy zgotowali dzieciom Zamojszczyzny ● że od 17 września Polska znalazła się też pod okupacją radziecką 	<p>Holokaust</p> <ul style="list-style-type: none"> ● działalność AK ● przyczyny wybuchu powstania warszawskiego ● opór ludności przeciwko metodom stosowanym przez okupantów ● potrzebę ochrony i odwiedzania miejsc pamięci ofiar II wojny światowej <p>uczeń wie /zna, pamięta</p> <ul style="list-style-type: none"> ● co stało się w Katyniu ● okrucieństwa Stalina ● czym było polskie państwo podziemne ● że młodzież zorganizowana była w Szarych Szeregach ● co symbolizuje pomnik Małego Powstańca ● przebieg powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ● wyjaśnić pojęcie Holokaust ● opowiedzieć o losach dzieci Zamojszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> ● opowiedzieć o działalności AK i Szarych Szeregów ● opisać przebieg powstania warszawskiego 	
--	---	--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • przebieg powstania warszawskiego • miejsca pamięci w swojej okolicy i swoim regionie 				
<p>Temat: <i>Polacy na frontach II wojny światowej.</i></p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Epopeja polskich lotników. 2. Marynarze z ORP „Orzeł”. 3. Od Narwiku do Tobruku. 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • że Hitler zaatakował Francję i Wielką Brytanię • że w bitwie o Anglię walczyły dwa polskie dywizjony myśliwskie • że na morzach walczyły polskie okręty • nazwy ważniejszych bitew stoczonych przez Polaków • postacie: Stanisław Anders, Władysław Sikorski 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego Polacy walczyli na różnych frontach wojny • wkład Polaków w zwycięstwo nad Niemcami 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o walkach polskich lotników • opisać brawurową ucieczkę ORP „Orzeł” <p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słowa pieśni <i>Czerwone maki na Monte Cassino</i> 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odszukać na mapie ważniejsze bitwy 	10
<u>Lekcja</u> <u>powtórzenie</u>	uczeń wie /zna, pamięta:	uczeń rozumie: <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny II 	uczeń potrafi: <ul style="list-style-type: none"> • wskazać cele Hitlera 	uczeń potrafi:	10,13

<p><u>wa:</u> <i>O największej wojnie w dziejach świata.</i> Zagadnienia: 1. Początek wielkiego konfliktu i wojna obronna Polski. 2. Polacy pod okupacją niemiecką i radziecką. 3. Polacy na frontach II wojny światowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● postacie: Hitlera i Mussoliniego ● pojęcia: <i>faszyzm, nazizm, aneksja, ewakuacja</i> ● cele Mussoliniego i poglądy Hitlera ● żądania Hitlera wobec Polski ● odpowiedź Polski na żądania Hitlera ● daty: 1 września i 17 września 1939 ● ważniejsze bitwy września ● daty: 1939, 1944 ● nazwy: Armia Krajowa, ZSRR, Auschwitz, Zamojszczyzna, Katyń, Szare Szeregi, powstanie warszawskie ● że nazizm był jednym z 	<p>wojny światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dlaczego potępione zostały cele i poglądy Hitlera ● dlaczego Polacy nie zgodzili się na żądania Hitlera ● dlaczego Polska przegrała kampanię wrześniową ● straszny los zgotowany ludziom przez Niemców ● czym był Holokaust <ul style="list-style-type: none"> ● działalność AK ● przyczyny wybuchu powstania warszawskiego ● opór ludności przeciwko metodom stosowanym przez okupantów ● potrzebę ochrony i odwiedzania miejsc pamięci ofiar II wojny światowej ● dlaczego Polacy walczyli na różnych frontach wojny ● wkład Polaków w 	<p>i Mussoliniego</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wymienić żądanie Hitlera wysuwane wobec Polski ● opowiedzieć o wojnie obronnej Polski ● rozpoznać na materiale ikonograficznym dwóch dyktatorów: Mussoliniego i Hitlera ● wymienić bitwy wrześniowe ● opisać życie Polaków pod okupacją niemiecką i radziecką ● wyjaśnić pojęcie Holokaust ● opowiedzieć o losach dzieci Zamojszczyzny ● przytoczyć historię zbrodni katyńskiej ● opowiedzieć o działalności AK i Szarych Szeregów ● opisać przebieg powstania warszawskiego ● opowiedzieć o walkach lotników polskich ● opisać brawurową ucieczkę ORP „Orzeł” <p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● słowa pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> ● analizować tekst źródłowy ● odszukać na mapie ważniejsze bitwy 	
---	---	--	---	---	--

	<p>najbardziej niehumanalnych systemów</p> <ul style="list-style-type: none"> ● czym był Holokaust ● do czego służyły obozy zagłady ● nazwy obozów zagłady ● jaki los Niemcy zgotowali dzieciom Zamojszczyzny ● że od 17 września Polska znalazła się też pod okupacją radziecką ● co stało się w Katyniu ● okrucieństwa Stalina ● czym było polskie państwo podziemne ● że młodzież zorganizowana była w Szarych Szeregach ● co symbolizuje pomnik Małego Powstańca ● przebieg 	<p>zwycięstwo nad Niemcami</p> <ul style="list-style-type: none"> ● słowa pieśni Czerwone maki na Monte Cassino <p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>nazizm, getto, socjalizm, konspiracja</i> 	<p><i>Czerwone maki na Monte Cassino</i></p>		
--	--	--	--	--	--

	<p>powstania warszawskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> ● miejsca pamięci w swojej okolicy i regionie ● że Hitler zaatakował Francję i Wielką Brytanię ● że w bitwie o Anglię walczyły dwa polskie dywizjony myśliwskie ● że na morzach walczyły polskie okręty ● nazwy ważniejszych bitew stoczonych przez Polaków ● postacie: Stanisław Anders, Władysław Sikorski 				
<p><u>Świat i Polska w drugiej połowie XX wieku</u> Temat: Świat podzielony.</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pojęcia: <i>żelazna kurtyna, zimna wojna, wyścig zbrojeń</i> 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dlaczego o losach świata zdecydowały trzy państwa ● termin <i>żelazna</i> 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozpoznać na materiale ikonograficznym wielką trójkę ● wymienić państwa ją 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● interpretować tekst źródłowy ● omówić ważniejsze 	13

<p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spotkanie wielkiej trójki. 2. Żelazna kurtyna dzieli Europę. 3. Świat w czasach zimnej wojny. 	<ul style="list-style-type: none"> ● datę: 1945 ● że koalicja antyhitlerowska zdecydowała o losach powojennego świata ● że powstały dwa rywalizujące mocarstwa ZSRR i USA ● że Polska znalazła się w bloku państw zależnych od ZSRR 	<p><i>kurtyna i zimna wojna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● jaką straszną bronią jest bomba atomowa ● motywy zrywu wolnościowego w Czechosłowacji <p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● kto pierwszy użył sformułowania <i>żelazna kurtyna</i> ● że w ramach zimnej wojny toczyły się konflikty zbrojne 	<p>tworzące</p>	<p>konflikty toczony w ramach zimnej wojny</p>	
<p>Temat: <i>Polska i Polacy po 1945 roku.</i></p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nowe granice, nowa Polska. 2. Odbudujemy kraj ze zniszczeń! 3. Zmiany w społeczeństwie. 4. Rozbudowa przemysłu. 5. Kultura 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● że po wojnie zmniejszył się obszar państwa polskiego ● straty ludnościowe i gospodarcze Polski ● nazwę PRL ● zmiany ustrojowe w Polsce ● że odbudowano 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● z czego wynikały straty ludnościowe, gospodarcze i terytorialne Polski ● zmiany ustrojowe w Polsce ● na czym polegał system socjalistyczny ● wartości opiewane przez sztukę socrealizmu 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● rozszyfrować skrót PRL ● nazwać ziemie odebrane Polsce oraz włączone do Polski 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● omówić zmiany, jakie zaszły w Polsce po wojnie 	<p>10</p>

<p>socjalistyczna</p>	<p>Warszawę</p> <ul style="list-style-type: none"> • istotę systemu socjalistycznego • cechy kultury socjalistycznej • ziemie zabrane Polsce po wojnie 				
<p>Temat: <i>U progu wolności.</i> Zagadnienia: 1. Protesty społeczeństwa. 2. Jan Paweł II – powiew nadziei. 3. Stan wojenny. 4. Droga do porozumienia – spotkanie przy okrągłym stole.</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego społeczeństwo polskie było niezadowolone z ustroju socjalistycznego • reakcję władzy na protesty ludzi • powody, które przyczyniły się do wystąpień robotników • że Jan Paweł II był papieżem-Polakami • że w związku z tym w Polaków wstąpiła nadzieja na poprawę życia w PRL • że był to wielki 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • powody niezadowolenia i protestów społeczeństwa polskiego • przyczyny wystąpienia robotników w 1956 roku • znaczenie dla Polski wyboru Karola Wojtyły na papieża • przyczyny i skutki powstania „Solidarności” • istotę stanu wojennego • znaczenie spotkania przy okrągłym stole <p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • że w 1980 roku powstała 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o życiu w PRL-u • opowiedzieć o życiu społeczeństwa w stanie wojennym 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwinąć myśl „Jan Paweł II – powiew nadziei” • wymienić skutki dla Polaków i Polski rozmów prowadzonych przy okrągłym stole 	<p>10</p>

	<p>ruch społeczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • kto stał na czele „Solidarności” • datę wprowadzenia stanu wojennego – 13 grudnia 1981 • okoliczności jego wprowadzenia • że w 1989 roku rozpoczął obrady okrągły stół • że zapoczątkował on wielkie zmiany 	„Solidarność			
<p><u>Lekcja</u> <u>powtórzenie</u> <u>wa:</u> <i>O świecie i Polsce po wojnie.</i> Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Świat podzielony. 2. Polska i Polacy po roku 1945. 3. U progu wolności 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>żelazna kurtyna, zimna wojna, wyścig zbrojeń</i> • datę: 1945 • że koalicja antyhitlerowska zdecydowała o losach powojennego świata • że powstały dwa 	<p>uczeń rozumie: •</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego o losach świata zdecydowały trzy państwa • terminy <i>żelazna kurtyna</i> i <i>zimna wojna</i> • jaką strasliwą bronią jest bomba atomowa • motywy zrywu wolnościowego w Czechosłowacji • z czego wynikały 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na materiale ikono graficznym wielką trójkę • wymienić państwa ją tworzące • rozszyfrować skrót PRL • nazwać ziemie odebrane Polsce oraz włączone do Polski • opowiedzieć o życiu w PRL-u • opowiedzieć o życiu 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretować tekst źródłowy • omówić ważniejsze konflikty toczone w ramach zimnej wojny • omówić zmiany, jakie zaszły w Polsce po wojnie • rozwinąć myśl 	10,12

	<p>rywalizujące mocarstwa ZSRR i USA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● że Polska znalazła się w bloku państw zależnych od ZSRR ● że po wojnie zmniejszył się obszar państwa polskiego ● straty ludnościowe i gospodarcze Polski ● nazwę PRL ● zmiany ustrojowe w Polsce ● że odbudowano Warszawę ● istotę systemu socjalistycznego ● cechy kultury socjalistycznej ● ziemie zabrane Polsce po wojnie <p>społeczeństwo polskie było niezadowolone z ustroju socjalistycznego</p>	<p>straty ludnościowe, gospodarcze i terytorialne Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zmiany ustrojowe w Polsce ● na czym polegał system socjalistyczny ● wartości opiewane przez sztukę socrealizmu ● powody niezadowolenia i protestów społeczeństwa polskiego ● przyczyny wystąpienia robotników w 1956 roku ● znaczenie dla Polski wyboru Karola Wojtyły na papieża ● przyczyny i skutki powstania „Solidarności” ● istotę stanu wojennego ● znaczenie spotkania przy okrągłym stole <p>uczeń wie /zna, pamięta:</p>	<p>społeczeństwa w stanie wojennym</p>	<p>„Jan Paweł II – powiew nadziei”</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wymienić skutki dla Polaków i Polski rozmów prowadzonych przy okrągłym stole 	
--	---	--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ● reakcję władzy na protesty ludzi ● powody, które przyczyniły się do wystąpień robotników ● że Jan Paweł II był papieżem-Polakiem ● że w związku z tym w Polaków wstąpiła nadzieja na poprawę życia w PRL ● że był to wielki ruch społeczny ● kto stał na czele „Solidarności” ● datę wprowadzenia stanu wojennego – 13 grudnia ● okoliczności jego wprowadzenia ● że w 1989 roku rozpoczął obrady okrągły stół ● że zapoczątkował on 	<ul style="list-style-type: none"> ● kto pierwszy użył sformułowania <i>żelazna kurtyna</i> ● że w ramach zimnej wojny toczyły się konflikty zbrojne ● że w 1980 roku powstała „Solidarność” 			
--	---	---	--	--	--

	wielkie zmiany				
<p>Temat: Życie w państwie demokratycznym.</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wielkie zmiany w gospodarce i społeczeństwie. 2. Podstawowe zasady demokracji. 3. Instytucje demokratyczne w Polsce. 4. Moja konstytucja. 5. Jakie mam prawa i obowiązki jako obywatel? 6. Działanie dla dobra wspólnego 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazwę Rzeczpospolita Polska • że od 1997 roku obowiązuje nowa, demokratyczna konstytucja • podstawowe prawa i obowiązki obywatela • pojęcia: <i>prywatyzacja, bezrobocie</i> • nazwę instytucji służącej pomocą w poszukiwaniu zatrudnienia • podstawowe zasady demokracji • nazwy instytucji demokratycznych • pojęcia: <i>postawa społeczna, postawa</i> 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmiany w polskim społeczeństwie i gospodarce • pojęcie: <i>prywatyzacja</i> • podstawowe zasady demokracji • działalność instytucji demokratycznych • fragmenty Konstytucji RP • z czego wynikają prawa i obowiązki obywateli • że wszyscy jesteśmy równi wobec prawa • pojęcia: <i>postawa społeczna, postawa aspołeczna</i> • znaczenie działania dla dobra wspólnego 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazwać instytucje demokratyczne • wymienić podstawowe prawa i obowiązki obywateli • wskazać cechy organizacji społecznej • wymienić nazwy kilku organizacji społecznych 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć, na czym polegały zmiany po roku 1989 • wyjaśnić przyczyny bezrobocia • omówić podstawowe zasady państwa demokratycznego • analizować tekst normatywny 	6,12

	<i>aspoleczna</i>				
<p>Temat: Polska w nowej Europie i w świecie.</p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Społeczeństwo jak rzeka. 2. Ustroje polityczne we współczesnym świecie. 3. Organizacja Narodów Zjednoczonych. 4. Polska w ONZ. 5. Nasi sojusznicy: NATO. 6. Co to jest Unia Europejska? 7. Jesteśmy w Unii Europejskiej. 8. Nasze małe ojczyzny dziś i jutro 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • że formy życia ludzi w społeczeństwie zmieniały się w historii • że również dziś w różnych częściach świata społeczeństwa się różnią • że są różne ustroje we współczesnym świecie • że groźne są te, w których władzę sprawują dyktatorzy • skrót ONZ • zadania ONZ • że Polska należy do ONZ • o Deklaracji Praw Dziecka • na czym polegają akcje humanitarne • nazwę NATO • że Polska jest 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • że dawniej istniały (i nadal istnieją) różne formy organizacji społeczeństwa • zadania ONZ • potrzebę przeprowadzania akcji humanitarnych • rolę NATO • że nasze małe ojczyzny ciągle się zmieniają i że te zmiany zależą od różnych czynników <p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okoliczności powstania UE 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić dwa dowolne ustroje polityczne • omówić zadania NATO <p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • istotę różnych ustrojów politycznych • że zagrożenie stanowią rządy dyktatorskie • przyczyny powstania UE • zadania UE 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić zagrożenia niesione przez rządy dyktatorskie • opisać zadania ONZ • opowiedzieć o założeniach UE • wymienić zadania Polski jako członka UE 	14

	<p>członkiem NATO</p> <ul style="list-style-type: none"> • że Polska jest członkiem UE • prawa i obowiązki Polski jako członka UE • że członkostwo Polski w UE wpływa też na zmiany w najbliższym otoczeniu 				
<p>Temat: <i>Jak wygląda współczesny świat?</i></p> <p>Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Co to jest globalizacja? 2. Znaczenie pracy. 3. Organizacja pracy i jej efekty. 4. Rewolucja technologiczna. 5. Rozwój kultury masowej. 6. Wpływ człowieka na 	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>praca, rewolucja technologiczna, efekt cieplarniany</i> • skutki efektu cieplarnianego 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie <i>globalizacja</i> hasła antyglobalistów • pojęcie <i>praca</i> • powiedzenie „praca uszlachetnia” • że aby praca przynosiła dobre efekty, musi być dobrze zaplanowana i zorganizowana • przyczyny i skutki efektu cieplarnianego <p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie: 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozytywne i negatywne zmiany, jakie zachodzą pod wpływem rewolucji technologicznej • negatywy i pozytywy kultury masowej 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym jest globalizacja • wymienić hasła jej przeciwników • rozwinąć powiedzenie „praca uszlachetnia” • opowiedzieć o rewolucji technologicznej • dostrzec potrzebę ochrony środowiska 	13

przyrodę.		<i>globalizacja</i> <ul style="list-style-type: none"> • przyczyny pojawienia się antyglobalistów • pojęcia; <i>kultura masowa</i> • zmiany w życiu ludzi zachodzące pod wpływem rewolucji technologicznej • czego obawiają się przeciwnicy kultury masowej 			
<p>Temat: <i>Co Polacy dali Europie?</i> Zagadnienia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Co to jest naród? 2. <i>Kto ojczyźnie swojej służy, sam sobie służy.</i> 3. Tradycje kultury politycznej epoki staropolskiej. 4. O konstytucji <p>3 maja</p>	<p>uczeń wie /zna, pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcia: <i>tradycja, narodowa kultura, patriotyzm</i> • że w Rzeczypospolitej Obojga Narodów wprowadzono zasadę tolerancji wobec różnych wyznań • że polska szlachta знаła zasady 	<p>uczeń rozumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie <i>patriotyzm</i> • wkład szlachty polskiej w funkcjonowanie demokracji • znaczenie Konstytucji 3 maja • hasło: „za wolność waszą i naszą” • że wielcy wodzowie polscy i bitwy, które wygrali, wpływały na losy Europy • rewolucję „Solidarności” • wkład Polaków do 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie patriotyzmu • wymienić dokonania szlachty polskiej w tworzeniu demokracji • wyjaśnić hasło „za wolność naszą i waszą” 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić wielkie bitwy stoczone przez Polaków • wymienić wielkich polskich wodzów • wymienić wielkich Polaków • uzasadnić swój wybór 	11,15

<p>5. Zawsze: „za wolność waszą i naszą”.</p> <p>6. Wielkie bitwy i wodzowie.</p> <p>7. Rewolucja „Solidarności”.</p> <p>8. Wielcy Polacy i ich dokonania.</p> <p>9. Dziedzictwo Jana Pawła II.</p>	<p>demokracji</p> <ul style="list-style-type: none"> ● że Konstytucja 3 maja jest ważnym osiągnięciem w tworzeniu postępowego prawa ● że Polacy walczyli za wolność innych narodów ● nazwy wielkich bitew stoczonych przez Polaków ● postacie wielkich wodzów polskich ● że „Solidarność” przyniosła wolność nie tylko Polakom ● nazwiska i dokonania wielkich polskich uczonych, literatów, artystów, polityków ● dokonania Jana 	<p>nauki i kultury ogólnoeuropejskiej</p>			
---	--	---	--	--	--

	Pawła II				
--	----------	--	--	--	--

<p>Lekcja <u>powtórzenie</u> <u>wa:</u> <i>O Polsce i świecie na przełomie wieków.</i> Zagadnienia: 1. Życie w państwie demokratycznym. 2. Polska w nowej Europie i świecie. 3. Jak wygląda współczesny świat? 4. Co Polacy dali Europie?</p>	<p>uczeń wie/ zna ,pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● nazwę Rzeczpospolita Polska ● że od 1997 roku obowiązuje nowa, demokratyczna konstytucja ● podstawowe prawa i obowiązki obywatela ● pojęcia: <i>prywatyzacja, bezrobocie</i> ● nazwę instytucji służącej pomocą w 	<p>uczeń rozumie: ● zmiany w polskim społeczeństwie i gospodarce</p> <p>● pojęcie: <i>prywatyzacja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● podstawowe zasady demokracji ● działalność instytucji demokratycznych ● fragmenty Konstytucji RP ● z czego wynikają prawa i obowiązki obywateli ● że wszyscy jesteśmy równi wobec prawa ● istotę różnych ustrojów politycznych ● że zagrożenie 	<p>uczeń potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● nazwać instytucje demokratyczne ● wymienić podstawowe prawa i obowiązki obywateli ● wymienić dwa dowolne ustroje polityczne] ● omówić zadania NATO ● wyjaśnić pojęcie <i>patriotyzm</i> ● wymienić dokonania szlachty polskiej w tworzeniu demokracji ● wyjaśnić hasło „za wolność naszą i waszą” 	<p>uczeń potrafi: ● opowiedzieć, na czym polegały zmiany po roku 1989</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wyjaśnić przyczyny bezrobocia ● omówić podstawowe zasady państwa demokratycznego ● analizować tekst normatywny ● wymienić zagrożenia niesione przez rządy dyktatorskie ● opisać zadania 	<p>10,11,14,15</p>
--	---	---	---	--	--------------------

	<p>poszukiwaniu zatrudnienia</p> <ul style="list-style-type: none"> ● podstawowe zasady demokracji ● nazwy instytucji demokratycznych ● że są różne ustroje we współczesnym świecie ● że groźne są te, w których władzę sprawują dyktatorzy ● skrót ONZ ● zadania ONZ ● że Polska należy do ONZ ● o Deklaracji Praw Dziecka ● na czym polegają akcje humanitarne ● nazwę NATO ● że Polska jest członkiem NATO ● okoliczności powstania UE ● że Polska jest 	<p>stanowią rządy dyktatorskie</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zadania ONZ ● potrzebę przeprowadzania akcji humanitarnych ● rolę NATO ● przyczyny powstania UE ● zadania UE ● pojęcie: <i>globalizacja</i> ● hasła antyglobalistów ● pojęcie <i>praca</i> ● powiedzenie „praca uszlachetnia” ● pozytywne i negatywne zmiany, jakie zachodzą pod wpływem rewolucji technologicznej ● negatywy i pozytywy kultury masowej ● przyczyny i skutki efektu cieplarnianego ● wkład szlachty polskiej w funkcjonowanie demokracji 		<p>ONZ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● opowiedzieć o założeniach UE ● wymienić zadania Polski jako członka UE ● wyjaśnić, czym jest globalizacja ● wymienić hasła jej przeciwników ● rozwinąć powiedzenie „praca uszlachetnia” ● opowiedzieć o rewolucji technologicznej ● dostrzec potrzebę ochrony środowiska ● wymienić wielkie bitwy stoczone przez Polaków ● wymienić wielkich polskich wodzów ● wymienić 	
--	---	--	--	---	--

	<p>członkiem UE</p> <ul style="list-style-type: none"> • skutki efektu cieplarnianego • pojęcia: <i>tradycja, narodowa kultura, patriotyzm</i> • że w Rzeczypospolitej Obojga Narodów wprowadzono zasadę tolerancji wobec różnych wyznań • że polska szlachta znała zasady demokracji • że Polacy walczyli za wolność innych narodów • nazwy wielkich bitew stoczonych przez Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • znaczenie Konstytucji 3 maja • hasło: „za wolność waszą i naszą” • że wielcy wodzowie polscy i bitwy, które wygrali, wpływały na losy Europy • rewolucję „Solidarności” • wkład Polaków do nauki i kultury ogólnoeuropejskiej <p>uczeń wie/ zna „pamięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okoliczności powstania UE • że Polska jest członkiem UE • prawa i obowiązki Polski jako członka UE • pojęcie: <i>globalizacja</i> • przyczyny pojawienia się antyglobalistów • pojęcia: <i>kultura masowa</i> • zmiany w życiu ludzi zachodzące pod wpływem 		<p>wielkich Polaków</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić swój wybór 	
--	---	--	--	--	--

		rewolucji technologicznej ● czego obawiają się przeciwnicy kultury masowej			
--	--	---	--	--	--

* W kolumnie tej podano realizowane na danej lekcji treści podstawy programowej.